

1 KOWO

1888 M.

LIETUWISZKASIS

No. 7.

BALSAS.

Lietuwiszkas Balsas iszeima 3syk ant mėnesio.

Kasztuoja ant metu 2 dorėlu, o Auro-poje 3 dorėlai. Atskiras numeris 5 c.

Už colį apgarsinimu ant metu 10 do-rėlu, o wieną sykį garsinant 20 centu už kožną eifutę.

Rėdytojas JONAS SZLUPAS, SHENANDOAH Pa.

PIGIAUSIA WIETA PERKANT naminius daigtus, Siuwimo **MĄSZINAS** WARGONUS, PIANO IR GRABUS pas **WILLIAMS & BROS,** 13 Main Street, Shenandoah Pa.

L. REFOVICH'US

Karalus Drapanu ir Skrybėlu ir Kepuriu, Czebatu ir Cze-weryku. Wisumet wiska rusite didziansiu, geriausiu ir pigiausiu Amerikoje. Wisi pardawinėtojai szneka lietu-wiszka ir lenkiszka. Asz jus aprėdysiu no pado iki gal-wai už \$ 3 iki \$ 20. Skrybeles no 25 centu iki \$ 3. Cze-batai no \$ 1.50 iki \$ 4. Patikrinu, kad wiska ant 25 centu pigiaus parduodu ne kad kas kitas Szenandoryje, nės asz randos nemoku už sawo namus. Kam pirkinys nepatiktų, tegul atnesza atgal ir apmaino ant patinkamo, o jei ne, tai gaus sawo pinigūs atgal. Žiurėk, kur yra salė dėl **Knights of Labor.**

10 S. Main St. SHENANDOAH PA.

A. OWENS,

18 ir 20 S. Main St. SHENANDOAH PA.

Krautuwė miltu, mėsos, szieno, taip-gi ir kitokiu daigtu tiukancziu prie namu ir stalo. Taip-gi didelė wirtynė pigiu materijn dėl drapanu. Teisinga woga ir pigiausia wieta dėl lietuwininku. Eikit ir persikanokite! **A. OWENS.**

Dabar stowi žieminės drapanos ant iszpardawimo! Jei norite izežedyti pinigūs ir nusipirkti geras wirszutines drapanas dėl wyru ir waiku (overcoat no \$ 2.50 iki \$ 25), ateikite į kromą

Wolfo Levine

1 North MAIN St. Shenandoah Pa.

DUONOS IR WISOKIU PYRAGU (PIES, CAKES IR PRETZELS)

o taip-gi ir wisokiu „candies“

galima gauti labai pigiai pas manę, ateikite!

R. Winter,

No 25 S. Main St. SHENANDOAA.

MILAUCKO IR SUNAUS KROMAS

ant Centre St. Shenandoah Pa.

100 swaru geriansiu kwietiniu miltu \$ 2.50
100 „ „ „ „ ruginiu piklewotu \$ 2.00
1 „ „ „ „ „ storu \$ 1.90

Baczkutė geriansiu silkiu 95 centai. 1 swaras kawos 26 c. Mėsa rukyta ir deszros 9 c. Blogame czėse greicziausiai ir lengwiausjai dorelis ašsidirba perkant pas mus.

MILAUCKAS IR SUNUS.

SHENANDOAH, 48 E. Centre St.

ISZ DRAUGIJINĖS UKES.

(Tąsa.) Pabrikantas daro išdirbinius iš kokios nors medegos; tai-gi jis perka iš pradžių už piningus daigtus, o paskui vėl daigtus parduoda ir gauna piningus; kokia-gi nauda jam iš to? Tegul jis nusipirks daigtu už szimtą rublu ir parduos tuos daigtus taip-gi už szimtą rublu, tai jokios naudos neturės ir toks darbas butu labai kvaiztas. Bet taip nėra nei nedaro; pabirkantas parduoda wisada su pelnu. Iš kur-gi jis gauna tą pelną? kokiame daigte tas jo pelnas, ar ar tame, kurį jis perka, ar tame, kurį jis parduoda; kitaip kažbant, kada jis gauna pelną, ar pirkdamas, ar parduodamas, ar gal tada, kada jo pabrke perdirba daigtus? Perkant - parduodant daro mainus t. y. ant piningu maino daigtus ir adwerniai; prie mainu daigtai turi buti lygiai brangus: taip dažniausiai ir esti, negu tik wienas kitą apgauna; tas pats apgawiku wisada negali buti; wienas apgauna wieną sykį, kitas kitą, o ant gaū gaū wis susilygina; bet dažniausiai mainosi lygiais daigtais ir abudu turi pelną, ir sztai dėlko. Mainytiesi naudinga dėlto, kad žmogus gauna reikalingą saw daigtą už nereikalingą; antra, darydamas tuos paczius daigtus, priprant prie to darbo, iszinoksti geriaus ir greicziaus dirbti, už tatau daugiaus padarai ir daugiaus turi uždarbio, nės daugiaus gali iszsimainyti saw reikalingu daigtu. Aiszku, kad pelnas pabirkanto pasidaro dar darant daigtus.

Ir tiesa; žmogus dirbdamas wisada mažiaus suwartoja nei pats padaro; t. a. siuwėjas nusiperka medegos, turi masziną ir tt.; kiek užmoka už medegą, ant kiek susidilina maszina siuwant kokį daigtą, wiską tai jis priskaito prie prekės pasiuto daigto; tai-gi įrankiai ir medega nei prapuola nei nepriduoda daugiaus brangumo; ju brangumas pereina ant pasiuto daigto; bet siuwinyje bus dar siuwėjo darbas, už kurį jis, parduodamas siuwinį, taip pat atsiims, o kadagi jis per diena mažiaus suwartoja, nei kaip gauna už sawo darbą, tai ir padaugina sawo turta. Pažiurėkiam dabar, ar tą patį daro ir pabirkantas. Jis nuperka medegą, maszinas ir kitus reikalingus iszdarbystei daigtus, bet pats nedirba, o samdo darbininkus ir už darbą užmoka; isz kur-gi jis gauna pelną? Juk siuwėjas turi pelną dėlto, kad dirba; pabirkantui-gi dirba samdininkai, kuriems jis už darbą užmoka; koku budu jam dar lieka? Szitai mės dabar turime saw iszaiszkinti.

Tarp kitu pirkiniiu, kokius pabirkantas pasigamina dėl iszdarbystės, yra ir darbas samdininku; jis samdo darbininkus t. y. perka ju darbą; darbininkas dirbdamas gaiszina sawo spēkas ir

nepasistiprinęs walgiu neižgai galētu dirbti. Darbar wisose szalyse, kaip Lietuwoje taip ir kitur, daug žmonių neturinczių daugiaus nėra kaip tik sawo rankas darbininkes, kurios juos ir maitina; daug wél tokiu, kurie, nors turi sziek - tiek turta, bet isz to negali iszmisti ir taip-gi turi užlabiauti. Tokiu žmonių jieszkanczių darbo dabar daugiaus nei kaip reikia samdytojams; maitintiesi jie gali tiktai sawo darbu, o darbą gauti sunku, nės daug jieszkanczių jo. Už tatau szitie žmonės už wienas kito nuleidžia mokesį už sawo darbą, kad tik sziaip taip iszsimaitinti. Žinoma mažiaus jie negali imti kaip tiek, už kiek gali iszsimaitinti. Kad szitai teisybė, man rodosi kiekwienas žinote. Pas mus, Suwatkū rėdyboje, samdininkui, dirbdamam ant sawo duonos ir drapanos wasarą moka ant dienos apie du auksinu (30 kap.)! Tas pats ir kitur. Suprantamas daigtas, kad newisur wienokia darbininku atga, kadagi kožnos szalies darbininkai kitaip papratę gywenti, kitokie ju reikalai; Anglijos darbininkas negali misti tokiu maistu, koku minta Lietuwas žmogus, už tai ten darbininku atga didesnė nei pas mus; bet už tą atgą jis wis-gi gauna tik tiek maisto, kad kaip tik gali iszmisti. Brangumas to maisto priguli no to, kiek žaiko jį gamina. Tai-gi atga darbininku iszesza tiek, kiek pareina už tą žaiką, kuris reikalingas dėl pagaminimo daigtu, kurinos darbininkas dirbdamas suwartoja. Tą darbą, kurį žmogus padeda dėlto, kad atidirbti už tuos daigtus, kuriuos jis dirbdamas suwartoja, wadinsime „reikalingu darbu“, o žaiką, per kurį žmogus atlieka reikalingą darbą, wadinsime „reikalingu darbo žaiku“. Jeigu žmogus dirbs ilgiaus, nei reikalingą darbo žaiką, tai rasis pelnas. Pabirkantas apmoka tiktai reikalingą darbo žaiką, už tatau tas pelnas eina jam. Parodysiu pawezidus. Pabirkantas perka deszintį swaru linu, kad suwerti juos į werpačius; tegul už linus jis užmokės tris rublus; werpiant susidilina ratelis ir kiti įrankiai; szitai tegul jam pareis į 4 auksinus (60 kap.); dėl suwerpimo linu jis samdo werpėją, kuriam ant dienos moka 6 auksinus (90 kap.); szitie 6 auksinai tegul bus brangumu 5 walandu darbo t. y. reikia 5 walandu, kad padaryti daigtu ant 6 auksinu. Kiek pabirkantas dabar reikalaus už werpačius? Jam reiks duoti 3 rublus, ką jis užmokėjo už linus, 4 auksinus už įrankius ir dar 6 auksinus, užmokėtus werpėjui, nės dėl suwerpimo reikia 5 walandu darbo, o už tas 5 walandas, kaip sakiau, pareina 90 kapeiku; tai-gi už werpačius isz wisu pareina puspenkto rublaus. Kas buwo užmokėta už linus, už įrankius, tai pabirkantui neprapuolė ir perėjo ant werpačiu, bet werpiant dar prisidėjo mokesis už werpėjo darbą. Paklausite, kur-gi

čia pelnas pablikanto? Jei jis paršuos už puspenkto rublaus, tai gaus tik tiek, kiek jam pacyiam parėjo. Teisybė; bet ar darbininkas tik 5 valandas ant dienos dirba? Ne; pablikantas jį pasamdė ant visos darbo dienos, kuri tęsiasi 10 valandų, 12, kartais ir daugiau; tegul darbo diena tęsiasi 10 valandų, tai darbininkui liko dar dirbti 5 valandas, per kurias jis suverps dar 10 svaru linų; brangumas tu verpatu vėl išniesz puspenkto rublaus; bet už šituos 10 svaru verpatu pablikantas jau ne puspenkto rublaus išmokėjo; jis užmokėjo tik 3 rbl. už linus ir 4 auksinai jam parėjo už įrankius, isz wiso 3 rbl. 60 kp.; darbininkui jis jau nemokėjo, nės sitą jis pasamdė už 6 auksinus ant visos darbo dienos; kaip sakiau, 6 auksinai yra brangumas 5 valandų darbo t. y. reikia 5 valandų, kad padaryti daigtu ant 6 auksinu; werpėjas dirbo dar 5 valandas, tai 6 auksinus dar uždirbo, bet szitu pablikantas jam jau nemoka, nės jis parsamdė sawę, pardawę sawo darbą ant visos dienos tiktai už pirmus 6 auksinus. Tai-gi kiti 6 auksinai yra tai grynas pelnas pablikanto, uždirbtas jam swetimomis neapmokėtomis rankomis. Kitas paweizdas. Prastas lietuwis gywendamas wienas saw ir dirbdamas, iszsimaitius isz kokių 3 margu ūauko; kad tiek ūauko apdirbti, dirbant isztisai per metus; reikia dirbti kasdien kokias 3 valandas. Tai-gi prastas lietuwis gali iszsimaitinti dirbdamas ant dienos 3 valandas. Tegul teks žmogus eina į dware kur dirbti; ten jau moka tiek, kad jis ką tik gali iszmisti, taip lygiai, kaip apdirbdamas 3 margus ūauko; bet dirba, dware ne 3 valandas, bet 12 ar daugiau. Tiesu, dware įrankiai ir gywulai, kurinis jis dirba, ne jo; už sitai turime atskaityti dwardoniui kokius 3 valandas; tai-gi dwardonis apmoka 3 valandas, per kurias samdininkas atidirba už sawę užnokesti, ir 3 valandas, per kurias reikia atidirbti už įrankius, kurie apmokėti dwardonio; tai-gi wis liks dar 6 valandos, kurias samdininkas dykar dirba, ir wisis tu 6 valandų darbas samdininko už dyka patenka dwardoniui.

ATSIDUKSEJIMAS LIETUWIO.

Žinuu lietuwiu, brangi tėwynė, mus žindai
 Kaip-gi aš myliu tawę,
 Lauksweį ar bėdą, — žėdnoj adynoį —
 Žadinu tawę szirdyį!
 Puiki, spakaini smurti sesete
 Seniu, kaip tati szidu,
 Kaip, sienapjutęj marti gojėle
 Supi lopszeli wajku,
 Saldūs paunksinai tamsūs onszyno,
 Puikiš gojėle su žizolais,
 Szakas nuswėrytūmūnū beržyno,
 Liepos ir uosinū su jiewūnais
 Tai wis puikybė, brangūs tėwynės,
 Žalūs wainiks jos ratū;
 Gėrybės musu, turtal szėlmynas,

Ryksztės dėl prusų, gudu.
 E, sunkius laikus szįdient patikom:
 Moczia dejuoja aiksztėj,
 Draskom jos rubus, plika palikom,
 Nor: dar ne ore, tai paszalėj.
 Miszkai kol užė, staugė, dejawo,
 Meszkos sniau krojo, kriokė szernai,
 Afasas pankszeiu žmones kamawo,
 Murais derejo jawai —
 Tad-gi lietuwiui nėko nebojė:
 Rytą medžioję miszke,
 Liepu paunksnyj karsztj miegoję,
 Wakarę girios kraszte
 Putę daudyę ragu ripawę
 Ar pakėlingą ar tai szoktinę,
 Kartais taip skurdžiai, tartum dejawę,
 Pametę brangią tėwynę.
 Balsas ką gaudė, ką szaukė?
 Ausis lietuwiu szirdies,
 Isz kur os meilės aszaros plaukė
 Pilnos bliuwystės, garbes,
 Gudo neszaukė, o nei tutorio,
 O nei kryzioko Rygos:
 Szie no mus slėpės, keikė isz tolo
 Skardą lietuwiu dudos.
 Szaukė sawuosius, szaukė žiamaiczius,
 Waikus tėwynės szwentos,
 Buksztinó giesmę wisuos paszlaiscziuos,
 Giesmę kowėjaus, maldos.
 Budawo czėnai garso ir szlowės,
 Kada tėwynę wystė szilai,
 Kada sziluose aiksztėkai szirdziu
 O ne taikuose miszkai!
 Kada senelai, ners ir wyžoti,
 Emės su meszkoms, gaudė lapės,
 Mokė jauneikas ant kanklu groti,
 Ginti tutorius kaip awesli.
 Girios pranyko, miszkai praszwito,
 Draug sudrebėjo ir Lietuwa:
 Szalczius su wejais, wergus iszwydo,
 Siunczia katruos iszalkus Maskwa.
 Ners nesuszaldė wisizkai szirdziu
 Broļu lietuwiu ir seseriu,
 Bet jas sucziaupė, nės nebegirdziu
 Dainu siaudziuju tu wakaru,
 Kada tautum girios raudoję,
 Balsa pagriebė musu giesmiu.
 Szįdient tarytum nėkas neboja,
 Karszinant giesmes ir ugni ju.

II.

Skardu atskirtam no sawo broļu,
 Skardu nemataut tėwynės!
 Wienok-gi jieszkau, nors budams toli,
 Tarp ju wienybės, ramios adynos
 Szirdžiai naszlaitei, nes ji nerimsta
 Jaunoj kratinėj: kartais nutyla,
 Wėl-gi suszinka, ugni patwinsta;
 Kartais ji pilna maldos ar barnies,
 Ragina giesmes broļams dainuoti,
 Giesmes, lietuwiu — graudžias ir darnias,
 Dnszioj gimdytas, aukletas proto.
 E, kaip-gi dainuocziau, kaip-gi ripuocziau,
 Draug su gegele amžius rokuocziau,
 Musu tėwynės, stawincziau wyras
 Tawiszkes musu — garsius ir szczyrus;
 Kaluus, pakalnes asz apgedocziau,
 Miszko tankynes asz iszlاندziocziau,
 Jeigu turėcziau kanklės senybės,
 Reiszkiancziau miszkai dwasioj gėrybės.
 Musu gi amžius kanklės suire,
 Gywi ju žoldžiai tartum iszmire. —
 Asz-gi neiimsiu, nės dwasė liepia,
 Teikiu drasumę stiprybę stiebia
 Žadint užmirsztas Lietuwpis bylas,
 Amžiais sudrumstas ir wos tik gywas,
 Szaukianeczias girioj dulsiui ir skurdžiai,
 Kaip psanczius bafo, kalnuose kurcziai,
 Upiu griowuose, ant kėlu kryziuas,
 Žodžiuose szwieto mwianeczio wyžas,
 Wisos paszlaistės musu tėwynės,
 Ka pragywenę, ką perkentėjo:
 Tolimas sweczias, nors ir kaimynas,
 Syki aplankęs, nebeiszėjo

Saw pasislėpęs — wisą pasako
 Tiems, kas letuwo wardu wadinas,
 Kam su tėwyne neszi pakaiko
 Warge, katras ir teisybę mylejo,
 Skausmus wergijos jaučė, kentejo.

BEWARDIS.

SENOWES AIGYPTAS.

Aigypso žiamė turi seniausius istoriskus dokumentus, kurie rodo, jog ten jau kelis tūkstančius metų pirm gimimo Kristaus buvo pilningai sutaisyta ir įkurta walstija, kurioje įrėdnė wergystes jėmė gana swarbią wietą.

Gywentojai t žiamės susidėjo isz maiszytu weislu: žiamiausios klasos turėjo juodą uodą ir garbaniuotus p̄ankus; diduma gywentuju buvo bėrai szersksno apgimimo, o augsztesneses, wadancziosios klasos buvo būto apgimimo. Wisatauta buvo padalinta į 7 pawaldytines kastas: kuningu, kareiwu, žiamdirbiu, prekioju, marininku, daīdariu ir piemeniu.

Wyresnybe buvo tėwoniszka monarkija, ap̄rubežiota tūtais papratimais ir įtekme kuningu; paraonai prigulėjo prie žalnėriu kastos, ir monarkijos nupuolinė kuningas Sėtos karuną paglemžė. Įstatymu maži buvo. Kora užnusikalumą priesz asabą buvo aszresnė negu už nusizengimą priesz turtą. Žmogžudystė buvo korojama myriu. Waiikus, kurie tėwas nužudė, po torturu sudėgindawo; o tėwas už nužudymą waiiku tik ant 3 dienu uždarydawo kalinėn drauge su žawonu. Skolininku nesodino kalėjimon, wienok skolintojai galėjo pagrėbti turtą no pasiskolinasiuju. Skōlas pagal įstatymus turėjo buti ant raszto patikrintos. Wyresnybė kontrolawo žiamdarbystą walstijos, įrengdama azerus, kanātus, twauu wartu- ir kitus hidrauliszkus prietaisus, taip kad pagal reikantą wanduo wienur buvo ilgiaus isztaukomas, kitur pritwenkiamas, kitur gausiaus uzleidžiamas; wyresnybė sawo isztaikymą turėjo isz mokescziu, kuriuos mokėjo ukiniukai, kōznas pagal daugumą ant jo žiamės užplaukiancio wandens upės Nylaus.

Žiamdirbis darbininkas — bėro apgimimo — buvo dalimi turto bagoto žiamwaldžio, ir jeigu žiamė buvo parduodama, tai ir darbininkas su ja p̄eidawo no waldžia naujo apturėtojo; wienok jis stowėjo po apgynimu įstatymu ir nebuwo wergu. Jei jis pabėgdawo, tai tik palciuja turėjo tiesą jį persekioti ir statyti sudan. Apturėtojas galėjo jį p̄akti, bet ne 'kwapą kwėpti', t. y. atimti gywastį. Kartais nusikriauostas žmogus skūsdawosi paciziam paraonui.

Mažamjam žiamdirbiui nedaug ką geriaus ējosi: kirminai ir skėriai naikino jo waisius, akczyžininkai tupo deszimintę p̄jutes; o jei jis neturėjo jawu užmokėti, jį suriszta walkiojo ir jo giminę supancezijoę kankino... Kōznas didesnis žiamės apturėtojas turėjo tarp sawo tėwoniszku žažau-ninku: murininkus, dailides, malorius, stiktaputėjus, naugiadarius, audiejus ir tt. Ir tuju wargai buvo dideli. Taip Tuauuf Sekharta žaike XII dynastijos raszo, kad naugiadirbiai netik dieną, bet ir naktį dirbą be atsiilsio; murininkai gybsta; akys dażytojo nuizsta no budėjimo ir jo rankos nekada nenurimsta; nugarą akmenskelo bewėik nužaūta, pirsztai kalwio szurkuzsus kaip skura

krokodylaus; audiejus nėkuomet negauna acsi-kwėpti szwiežius oro, jei jis neiszaūdžia uzduoto audnio, jį wirwėmis suriszta; tik duru sargų papirkes jis gali iszeti žaukanu...

Didumas mėstiniu darbininku taipgi buvo žažau-ninkais, nors tuli dirbo ir ant āgu p̄aisamdg. Tėbu mēste darbininkai priklausė d̄nnycziai: ezion randame akmenraszius, akneciū skaldytojus, grabdarius, malorius, zařatytojus, skaptorius ir balzamuotojus. Užsiliko žiamis isz gadynės Ramzio III, kurios parodo, jog tokie darbininkai āgos gaudawę ant dienos po 2 kepātu duonos, o žalnėriai imdawę po 3 kepātus ant dienos; prie mėnesiniu mokescziu darbininkas gaudawo 2, o žalnėrius 3 artabas jawu, kur artabas miera lyginosi 30 kepātu duonos; prie labai sunkaus darbo kartais dar pridėdawo sziek-tiek aliejaus. Wienok tokio užmokescnio tankiai nepakakdawo darbininkams, ir nesykį jie maiszta keldawo dēl pritrūkimo duonos, aliejaus ir drapanų; arba praszydawo ḡtobos no wyresniuko Tėba mēsto. Numirusius darbininkus balzamawodawo ant walstijos kaszto, įwynioję j nuopiną ar j ta us palmu sukraudawo j wisatinį kapą wienas ant kito be jokiu auku, be pawėiksto diewu, be rutulu papyraus su apraszu gywenimo mirusiojo...

Juodoji weislė tarnawo wergystoje nauie ir wainoje.

Pinigai dar tuomet nebuwo muszami, miniais wedama buvo kupeczstė, tik duonį mokėta naugėmis: žiedais, sagtymis, szmotais; mainu įrankiu buvo jawai, kurie užstojto pinigų wietą. Walstijos magazinai buvo lyg žiamės bankai, ir wkselus ant tiek ar tiek artabu jawu buvo lygus musdieniu walstiju pinigams. Dėlto ir darbininkams āgas mokėjo jawams; tik prie Ptolemaju tapė įwesti musztiniai pinigai. Aigypse derejo labiausiai daktylinės palmos.

Apie wargungumą buwio dirbancziuju žmoni toje žiamėje pranesza wienas graiku istorikas, kuris apkelawo Aigyp̄tą; jis sako, kad iszaugimamas kudikio ant wyro ten nekasztawes daugiaus kaip 20 drachmu — apie \$ 4! Netiktai žmogaus darbas, bet ir pats žmogus turėjo prie tokiu aplinkybiu prapuldyti sawo draugijiszką wertybę, jis turėjo wisai be galybės pasilikiti! Jeigu darbininkas pagal sawo norą permainė ufsiēmimų arba jei paėjo paskatas, kad jis rupinasi apie wisuomenės reikatus, tai jį žabai sunkiai korojo Nei ant jokiu iszlygu newalė buvo žiamdirbiui, amatnikui nei kitam kokiam darbininkui įgyti žiaminį turtą, kuris turėjo liktiesi dēl kuwingakscziū, kuningijos ir kareiwu. Matomai ezion įstatymai darbininkams nulėmė gywenti bėdnystoje, nes turtingumas prideria no apturėjimo žiames.

Tarp didžiausiu weikatu aigyp̄tėnu reikia paminėti: milžiniszką iszkastą Ažerą Moirio; aną Labyrinthą, baisiai didelį trobesį isz marmoro, po žiame pastatytą; Katakombas, požiamines galerijas nemieruoto didumo dēl žaidojimo numirėlu; Pyramydas, Obeliskus ir Spinksus. Bet ir szitie stebuktai ko mus mokina? žabiasiai to, su kokiu tikstu Aigyp̄te eikwota žmogiszką darbą ir aukauta žmogaus gywastį, idant numaldyti godumą garbės waldymieru. Herodotas pasakoja, kad 10000 darbininku per 3 metus wežė tik wieną ak-

menį iš Elefantinos į Sais!.. Diodorus-gi Sikulus nurodo, jog dėl pabudavojimo wienos pyramydos reikėjo, idant 360000 žmonių dirbtu per 20 metų!.. Žinoma, kad wargai žmoniui, kurie ir taip jau buwo skaudžiai prispausti, statant tuos milžiniškus monumentus tik pasididino be galo. Išswedimas tiktai perkaso į Raudonąją marę kasztawo 120000 aigyptėnu gywascziul! Tokie dalykai buwo galimi tik per tai, kad draugija rėmėsi ant wergystės ir kad nualinimas didumos žmoniui buwo pamatu dėl waldžios augsztesniuju kastu.

Aigyptėnai garbino daugybę diewu ir pusdiewiu. Pirmoje wietoje stowi garbinimas dangiszkio gumutu, k. saules diewas Ika, mėnuo, Vėnus ir ti. su diewiszkomis priewardėmis. Diewas, pagal juos, tai gawintojas wisatos, kuri esanti nematomojo diewo įsikunyjimu. Aigyptėnu diewai buwo suelnuoti į trejatis, taip kad trecziasis wisados kįta išz kitu dwieju: taip, išz Amun ir Maut paėina Khonso, sudžia numirėlu Ozyris ir Izis padarė Horu, išz diewiszko dwasės Neph ir Satė kito Anouke. Sutwertuoja buwa Pthah; pirmėjas nusileidzianzios saules Athor. Pagal teologiją aigyptėnu nėkas nenyksta, o myris tai yra priemimas naujo pawidawo. Nusikaltėlu duszios po myriui turi kelauti per gywulus dėl apsipreusimo no nuodėmiu. Numirėlu užpėnus perkratimejo Ozyris požiaminėje waltstijoje Amenti, drauge su 4 genijais ir 42 sudziomis; Anubis swėrė jo szirdį ant swarstyklų teisingumo. Jei gori darbai perswėrė, numirėlį leidė į tamingus laikus Aahlu, o jei perswėrė piktieje, į siuntė ant transmigracijos. Idant szitoks posmertinis sudas nepasiktu pasaka, aigyptiszki kuningai įžengini sudą laikydawo jau ir szitame szwiete, no k rito sudo negalėjo atsilenkti nei karalai nei prascziokai. Mirėli balzawawo per 40 dienu, po tam 32 dieni gumuacziar mirusįjį turėjo apgedėti, kuomet tai mainija stūti stowejo namuose; po tam mirėlį gabeno pas szweitažerį, wakarų pusėje kožuwo mēsto, kur sudyjo 42 kuningu. Bėdnu nusizōngėlai buwo faidojami žiamėsa paežerje, o ju dwasė turėjo skankstytiesi 100 metu laikdama įleidimo į Aahlu; geruosius-gi Charon, gawęs užmokėstį, wėžė per azerą ir faidojė į wisatines katakombas. Aukawimas mēsos, wyuo ir kraujo, taip-gi buriuami ten klestėjo. Prieg tam kuningai dėl szwiesesniu žmoniui turėjo kitokius įmonius ir kitoki mokstį; o minėti diewai ir garbinimas wisokiu gywulu buwo pawestas prascziokams, sunkiadarbiams žawonėms.

Tarp seuiasium mēstu Aigypto randame Tėbus, garsius sawo 100 warty ir sėdene kuningjos. Paskui pasikėlė Memphis, o wėlaus Ptolemajai sawo sėdenę nukraustė in Aleksandrijos mēstą.

Pirmas karalus Mėnes gyweno mēste This. Wieszpatawus pojo 32 karalam, beje 1070 metu wėlaus Aigyptą užėmė Hyksos, atsibascziusėje išz Azijos piemenys, kurie wienok po ilgokam waldymui pasilikio iszwyti. Didžiausias karzys Aigypto buwo karalus Ramzys II (Sėsostris) (1394-1328), kuris papuoszė didziuosius mēstus, iszstadydino daug diewnamiu ir palociu; jis iszkasdino ir perkaso no Nylaus į Raudonąjį marę, kuris daros kasztawo 120000 gywascziul ir didelę galybę turtu. Psammetich naminėje karėje igyję waldžią su pagalba graikiszku talkininka, atidarė ikt.olaik uždarytus dėl swetimžiamieciuw uostas Aigypto. Paminė-

tinas yra paraonas Necho, kuris iszsiunte laiwyną dėl apkelawimo aplink Apriką. Žinoma bėgant laikui waldancioji klasa igyjo didelius turtus, ir dėlto atsidawo goslai, iszlepimui, paikai, isztwirkimui. Kassyk labiaus piatinnancziostos ydos susilpuino galybę waltstijos ir apstabdė moksius ir dūkus, kurie buwo greitai toli nužengę, aigyp-tėnai mat iszrado ruszymą hijeroglypomis, rokawo pagal deszimtinę ir dwylikinę sistemą, hydrauliszka inžinerija, massywiszka arkitektura, įieszkojimas rubežiu žiamės ir astronomiszkos žinios buwo pasiekę augsztoką laipsni o kada waldancioji klasa isztwirko, Persijos karalui Kambyzei ne per sunku buwo 525 m. priesz gimimą Kristaus tą szalį paimiti ir pawersti į persiszka skrytą. Tik po Aleksandro Didžiojo gadynėi, kad waldžia teko Ptolemajams, Aigyptas susilauke wėl pražydimio moksluose ir prekystėje, bet jau po swetima, beje graikiszka, intekme. J. Szl.

GARBĖS JIESZKOCZIAI.

Wienoje isz leukiszku karcziawu Naujorke buwo didelis sujudimas, žmoniui wisokio amžiaus ir budo sukiniosi buriu. Šabiausiai atsižymėjo kareiwiszka draugystė "Krakusu" su kreiwomis kepurėmis ir blekinėmis szoblėmis, kurios kabėjo prie szono kiekwieno kareiwio.

Senywu da lietuwiu sėdėjo prie stažo ir gėrė atų sznekucziuwdamu tai wėl rodydamu į margą kariumėnę.

— Ana, Jokubai, tarė wienas, nėra ką sakyti, daužus putkas, ir musiszkiu maizsosi ten keli, we žiurėk, kaip Bałtras eina apsirėdęs — czia Bałtras net su liežawiu plauksztelėjo — ana kaip žwiłga... nėra ką sakyti; žinoma jam einasi gerai, piningu turi!

Ką jis turės! szoko draugas, skolu tai berots. An, na matai, Žinguti, koks tu kwaišas! Su lenkais unarus bewarinėdamas, kur jis piningu turės. Ar tu mislyji, kad jis piningus neiszkrėtė, iki igyjo Krakusu wadowystę; ne, pabėrė gania; o isz antros pusės tokiu piemeniui piningus turėti tai ir nepritiktu.

Na ka-žin! sunku laikas, kur skatiką ir gauti, užlirbti nelengwu...

Te, tiek ir iszmannai apie piningu gawimą. Amerikoje dorėlis tai nėkas, tik reikia kaktuje turėti iszmanybę, kaip į gauti! — ir su pirsztu baksztelėjo į kaktą.

Žingutis žiurėjo į akis Jokubui lyg kad mēsdamas iszreikszi aną lengwų gawimą piningu.

Kada asz atėjau į szitą žiamę, traukė tolaus Jokubas, buwau bėdnas, bet po nekuriu laikui man ėmė sektiesi. Paėmiau ant loteriju biletus, žaimėjau sykį ir antrą, ir dabar aukselo turiu kaip smilcziu, we žiurek — ir isztraukęs isz kieszėnės sauą wisokiu auksiui piningu rodė; Žingucziui seilė bėgo ant tu žiurint. — Ir tas kwaišas, kas loteriju netaiko.

Bet tai kasztuoja tur buti...

Žinoma kad sauso nėks nektauso, bet reikia ir galwos... Na, įsimeskiwa po stiklą ataus ir eiswa namon, tegul boba parodo mano turtus, kad pats pamatytum ir... kitiems pasakytum, tylai jis pridurė.

Įsigėrusiu ėjo į namus, mēs-gi grįžkiamė prie kitu, idant su jais pasipažinti.

Bałtras, mažas tai žmogelis, lenkiszkai apsi-

wilkęs, su itga szoble, kuri witkosi lyg wuodega powo, rodęsi, jog lindojo swetimose pľunksnose. Bet nusidawę drąsiu ir prie baro stati gęre su lenkelu, kurs jį mokino, kaip reikia žalnėrius kamandėruoti.

Bet ką reikia pasakyti, kľausę rupestingai Baľtras, kada puľkauninką žalnėriai pasitiks?

Ot tame ir dalykas, man regis riktęk, kad ginklus pakeltu...

O man rodosi, kad nuleistu; na jau taip, taip, tegul ginklus pakela, sakę saw Baľtras teymdamasi.

Sziądien musu puľkas riuks naują wyresnybę. Ei Baľtruži, kas tai butu, kad liktum wietoje kapitono puľkauninku?

Negalimas daigtas, asz dar ir lenki-zkai newisai moku.

Kwaily, pastatyk dabar keliems gargalams gerai sznapsu ir aľsaus, kad jie ręktu dėl tawęs, ir busi iszrinktas.

Kaip draugas sakę, taip ir atsitiko. Baľtras girdę, o girdomi lenkucziai žadęjo, ir kada nuęjo ant salos, kur buwo riukimas wyresnybės, Baľtras jau turęjo kelis pusgėrius rėmęjus.

Ką isz draugu sziądien stатыsime kandidatu ant puľkauninko, užriko pirmsėdis.

Wieni rękę už Smigľą, kiti už Baľtrą, ant gato baľsuojant Baľtras likosi puľkauninku. Net jam akys praszwito isz žaimės, buwo kaip girtas; tokia garbė tai ne juokas! Artimausius draugus spaudę už ranku nusitwėręs, sukimosi su sawo žwirblabaide szoblukę į wisas puses, nękur jau wietos neradamas. Nubęgęs žiamyn į kareziąmą liepę atneszti 4 baczkutes aľsaus ir daug sznapszkes. Krakusai skanindamasi gęre ir garbino Baľtrą, kurs taip-gi neatsiliko.

Panie Baľtromieju, szaukę lenkai, kas tau kaip puľkauninkui pstatyti kelis galonus wyno, juk musu proseniiai aľų nękina, nės tai gęrimas wokieczir, ir lenkiszkanjam piľwui netinka!

Baľtras isz bęgo węl pro duris, idant atneszti to, kas lenkams tiko. Lenkai tuomi tarpu baigę aľų ir sznabarą, nors tuodu gęrimu nękino.

E, isz kwailo lietuwio naudokiamęsi, sznekęjo lenkai, kol duodasi milžti gerkiamę! Na tu panie Smigľo neludęk, džiugino Krakusas neiszrinktąjį kandidatą ant puľkauninko, tu mums nebutum tiek gęrimu statęs, o szis pagirdys kožu su sykiu wisus, nės czia jis mato saw garbę.

Baľtras su sawo žalnėriais gęre iki parycziau, ant guto susipeszę dieneľę palicijoje permiegojo. Bet tai wis nęko nestowi priesz įgytą urędą.

Kaipo puľkauninkas Baľtras turęjo daug kľapatu ir iszdawimu. Puľkauninko rubai iki \$ 100 kasztawo, pokylus draugams tankiai iszpuolę kelti o kur žmogus ir gali atsigtinti no draugu, kurie wionwal liado sweiktinti tą swetimľunksnį.

* * *

Praszoko keletas metu, laikai likosi truputi sunkesni negu pirma buwo; ir Baľtrui, kuris girdawosi szimtui žmonia duoną duodąs, nesisekę: darbininkams, kuriu kruwiną darbą jis eikwojo, o kuriu nenualindamas jis butu nustipęs, ėmę į priderintį laiką nebeiszmokęti aľgas. Neszijo jis sawo urędą, bet kiesznės iszseko.

Toje pacioje lenkiszkoje kareziąmoje mės

sutinkame ir węl Žingutį su kitu lietuwiu.

Tik sakyk, tarę waikinas į Žingutį, Baľtras jau ir pabęgo, nęwa nei jo namiszkaiai nežio kur.

E, broľuži, pabęgo ir aľgas darbininku paglemžęs iszwežę, palikinas daugelį giminiu be duonos kľasnio ir be pastogės. Mat kur žmogus nueina swetimiems liewams tarnaudamas. Baľtras nemažai piningu isztaszķę lenku szobleľę be nesziodamas, su kuria — žęlęk diewe — ir wisztai guľwos nenukirstu, giedojo Ojczyznas, lenku girdę, ir nusibaigę lyginai kaip Jokubas.

Ar ir Jokubas prażuwo?

Dar newisai, tik ant loteriju baigia piningus kieszti; praleidę ju daug, o žmonęms rodo sawo darbininku piningus, dar už darbą neiszmokętus, idant matytu jo turtingumą. Pats isz rupesziu ėmę gerti ir kazyriuoti, o pati ir waikai werka. Taip, tai taip, bet laikas namon; mės tai wis matydami, sawę saugokiamę ir guodokiamę, ir uľ lenkiszķą 'panie' nesiduokiamę apgauti. Szarka.

POPEŽIUS juo tolyn, juo silpnyn eina įtekmeje ant dirbančiosios kľasos. Užteks dwęju paweikstu. Lenkai ne per seniai Poznanuje buwo kuopon susirinkę dėl protestawojimo priesz iszmetimą lenkiszkos kľabos isz žmoniniu mokstawiecziu, ir ant gato atsidawę po apęka popę žiamus. Bet kokia popęžu polityka? 1831 m., kad lenkai maisztą pakęlę, Grigalus XVI ėaukę, iki maskolus lenkus sumaitos, o paskui iszdawę 1832 m. 9 d. birzelo aplinkrasztį, kuriame sako, kad lenkai po priedanga ėabo dėl tikęjimo pasikęlę priesz waldžią sawo tikru monarku ir welyja jiems kľausyti 'geraszirdžio caro', jeigu tik wyresnybę nesinautina pruw diewo ir kataliku baľnyczios. Kad 1846 m. kiľto maisztas Krokawoje, popęzius iszsiuntę bręwę, atkalbindamas žmones no 'wilgungu snokalbiu', ir rodydamas, jog 'kožna waldžia peina no diewo, ir jeigu kas ardo tą diewiszķą įrednę, ėabai nusikaľsta'. Kad pirmu kęlu metu unęjotai reikalawo užtarimo priesz persekiojimus caro, popęzius apskelbę wisam szwietui, kad jis nenori maiszytiesi į naminius reikątus swetimos waltijos. Pats Ledochowski, Poznanės primas, gębęjo wyresnybei wokiecziu wokietinti lenku simunarijas, iki Bismarkis neėmę ėaužti polytikiszķą galybę katalikiszkos baľnyczios. Ir dabar seimui lenku popęzius atsakę, kad jis dėkawoja ten susirinkusiems katalikams, o ne lenkams, iszko matyti, kad jis lenkams jokios pagębos nedarys, ir arkiwyskupas Dinderis wes toľnus wokiętinimą per baľnyczią drauge su wyresnybe.— Kitas paweikstas. Airijoje žmonės yra airiszki, o didumas ponu protestonai. Bėdniejie žmonės ten be pertrukio kowiasi su ponais; isz pradžios persekiojami kuningai stoji ant pusės žmoniu. O kad wyresnybę susigerino su kuningija, prieg tam kad sziek-tiek palengwino buwį bagotesniems nuominkams, tai popęzius tuojau, kaip užkerętas, ėmę keikti bėdus airiszkus žmones, kurie jieszko tiesu gywenimo ir tiesu dėl sawo žiamės. Dęlto tai dabar protestoniszki lordai reikaľtauja draugybę su popęžiumi, ir wyresnybę tiokiainsi jau siųsti ambasadorių į Rymą pas tą, kuris su szw. Petro raktais atidarinėja masznutes wisu katalikiszķu gywentojų. Bet jau ir bėdni airiai pradeda susi

prasti ir rupintiesi apie atsitraukimą no popėžiaus, kuris tik piningus ju siurbia.

WATERBURY. Neseniai koks tai Pensylvėnijos kuningus apgarsino 'Wienybėje', kad skaitantieji 'J. Balsą' nebusę priimti ir spawėdę ir iszriszimo negausę. Isz tu pukiū žodžiu pasirodo, jog, kaip senowes gadynėje platinosi wiera kataliku, pagonai, žydai ir kitokie netikiai stongesi, idant neiszsiplatinutu, muczyto, pjaustė ir degino naujawierius, idant tik pawersti juos ant pagoniszkos pusės, taip ir szitame amžyje pradeda rodytiesi jog negalėdami kitaip nėko padaryti ir isznaukinti lietuwystę ir L. Balsą stengiasi nors per uždraudimą spawėdės ir neiszriszimų isz grėku. Nenugąsdins su tuom labai awis. Piemuo, ganydamas awis, rupinasi pawersti jas į bandą, kur nėkada neklys no sawo pulkolo ir neijeszkos tamsaus paklydimio, bet nori, idant waiksziotu kėlu szwiesybės, o brolai, žiurėkname, kaip tėwui dwasiszki werczia ant kelo kłaidu, blėwyzgu, keiksmu ir kitu gėdiszku skaitymu, kokius randame kuningu iszgirtoje Durnybėje. Brolai! augdami tėwynėje taip-gi girdėjome kuningus mokinaut, bet jie dar nemokino mus koikti ir diewo wardę nanawati dowanai, ir draudė mus no tokiu piktu pagaudu; o czia szįdien esame priwersti tai daryti u to kłausyti. Eidami kėlu, koki mums rodo kuningai, mės iabrisime i kłaidus, kuriose per ilgus amžius kłaidiosime; kuningai tik plėszia graszi no wargszu, o pasiłupę neziuė, ant ko apwerėzia ir kur padeda. Berots jau pradeda musu brolai atsibusti isz surkasus suaudulu; tik saugokiamėsi apsukimu Durnybės ir jos mokslu, kuriu waisus jau ir szįdien matome. 4 d. wasario Un on Cityje daugis lietuwiu susirinko pas wieną gywentoją ant traukimo eunkio, kur belozsdami wienas kitam žandus suitrankė samscziomis! dal' zabowa! 6 d. wasario apsiskundė i sudą ir užmokėjo kas newerta: gaspadininkas \$ 40, o grajocziai po \$ 9.39! ir kaip rodosi, nemanžai ju ten buwo, kad sudėje \$ 180 i sudą ir tai wisi Pankszio sėbrai. O jeigu reikia nors porą centu duoti dėl gero tėwynės dreba ranka; o czia nei wienas nesigailėjo pawesti piuningus i rankas wilku, kurie ir praryja pročę wargszu. Susipraskname, brolai, kad ugerai darome, ir pamoskname sawo neapkantu darbus. B.

Huzletno DRAPANU KROMAS, No. 31 W. Centre St. Shenandoah Pa. Ateikite ir pažiurėkite ant musu pardawiuu ir prekiu, o rasite 40 centu ant dorelo pigiaus ne kaip kitur ant drapanu, kepuriu, ezebatu, czeweryku, skrybelu, auksinu daigtu, muzikos instrumen. tu ir wyriszku aprėdalu; ką tiktai gawau didelę daugybę nauja tawora.

WILLIAM GERHARDT.

NEW YORK. Wardan bažnyczios lietu winiuku s. Jurgio po globa draugystės s. Traicės 23 d. wasario 1888 m. užpirkome žinę ant budawojimo murinės bažnyczios, ne-sibūdydami didelo kaszto, nors wiskas kasztuos no \$ 5000 iki \$ 7500. Už 2 lotu pripuola \$ 5000. lotas po 50 pėdu ploczio, o 100 pėdu ilgio; numeriai lotu 18 ir 20 ant North 10th St. ir Bedford Ave, Brooklyn E. D. Norime, kad ta szwiesi žwaigždė ant wisos Amerikas dėl musu lietuwininku szwiestu ir mus wardą pakeltu. Mės listuwiai Naujorko, Brooklynu ir apliukui užsidėjome mokesti po \$ 10 no žėdnos wyriszkos žmogystos per metus iszmokėti, tai mažiausiasuma, o daug tokiu brolu randasi, ką nori padėti po \$ 100 ir po \$ 300 ant bažnyczios. Turime gerą ir drutą komitetą, kuris toki sutarimą padarė: bus didelės kningos padarytos isz grynos lininės popėros su naujasidabriniais apdarais; ta kni ga bus bobineziuje iki pabaigai szwieto ir bus rasztas paliktas, kad paduotu kuningus kuningui, brolus broliui, sesuo seserei ir guodotu palikimą geru lietuwiu. Ant wirsztaus kningu bus paraszta: Žwaigždė lietuwiu ant wisos Amerikos, ir žėdnos žmogystos bus wardas padėtas tose kningose, kiek dawė ant bažnyczios, ir wiekas, ir taip eis isz eilės ir maldos atsilaikinės už isteigtojus ant wisados ir žėdną mėnesi bus gazetose apgarsinta, kiek kas dowanojo. Kas sius dowanus, tegul tai daro ant tokio adreso: First National Bank of the City of Brooklyn, Lithuanian People of St. George Church, founded by the Society of Holy Trinity. Brolai, szita banka mums daro palengwinimą ji priims piningus dėl bažnyczios, isz kur kas atsiaus, mės wisai piningu rankose nelaiyksime ir tik czekais mokėsime už wisokius reikalus; dėlto jokio pasiklydimio nebus. Mieli brolai ir seseris! meldžiame wardan s. Traicės draugystės ir s. Jurgio bažnyczios neužmirszkite szitą szwiesią žwaigždę, kad ji szwiestu dėl musu geru kataliku, gelbėkite brolai ir

seseris, idant užsirustinusi ta žwaigždė leuztemtu ir neatimtu džiaugsmą no musu. Komitetas isz dewywu.

PS. Siusdami piningus i banką pagal wirszaje padėtą anraszą, apznaimykite apie tai drauge tai žmogystai: Win-cas Džiankauskas, No. 16 Rivington St. New York City.

Už L. Balsą užmokėjo: A. Jurgelaitis \$ 2
A. Balsys \$ 2.

Apie susirinkimą lietuwiu Szenandoryje dėl protestawojimo priesz iszdawimą polytikiszkuju nusizengėlu kitąsyk bus praneszta.

Didelis nupuolimas prekės ant musu taworu! Szwak-sas no 1 iki 5 c. baksas; saguczia 5 c. tuzinas; geras dzie-gorėlis ant metu patikrintas \$3; geros wilnonės paneziukos 10 c.; moteriu rankskepetės no 1 iki 5 c.; Anglakasėjr di-nerkės ir bonkos 10 c.; Moteriszki ir wyriszki czewerykai \$ 1-1.50; gražios moteriszkos auksmės spłkos \$ 0.50-1.00; auksiniai rankowiu guzikai 50 c.; baksas dracziuku prie guzikėlu 1-3 c.; balti marszkiniai 25-50 c.; petneszos 5-25 c.; wyriszkos skrybelės 25 c. iki 1.50, pirsztinės 25 - 100; puodukai 10-75 c.; blekiniai bludai 10-25 c.; lango užlaidys su szniuru 10*25 c.; spyuelės 10 c.; jutryna prie duriu 25 c.; anglakasėju pielyczios 15 c.; britwos 25 c. \$1; pastas 2s c.; kudiktu czewerykai 35 c.; abrusai 5-25 c.; spłku popėru 1 c.; kalnierių 10 c. baksas; 12 tuzinu guzikėlu marszkiniams 5 c.; guzikai i moteriszką aptaisą 5 c. tuzin.; Jersey muezės 10-25 c.; Jersey boselai \$1, raudoni wilno-niai marszkiniai 50 c.; darbiniai marszkiniai 35 c.; darbi-nės jekės geresnės 50 c.; kubilas 75 c.; skalbimo katilus 75 c.; 3 bonkutės atramento 10 c.; kieszininė kningute 5 c.; salterinis muilas 5 c. brusas; szepetukai 10 c.; dailos knin-gutes 5 c.; geri mezziniai 1-5 c. už mastą; kaspinu mastas 3-5 c.; lininės staltieses 16 centu mastas; wystės 25-50 c.; moter. pauczias 5-10 c. pora; geresnės kazzyros 10 c., zapalkinyczia 5 c.; armonikucziai 10 c.; lenciugėlai 50 c. ir augszcziaus; skastos 5 c.; szilkinės skepatutės 50 c.; budinantis dziegorius 135; arbatinis puodas 75 c.; 'set' peilu ir szakuczių 60 c. ir augszcziaus; geresnis skerstpėlis 10 c. peilis meisteru 50 c.; rudinio plieno kirwukas 50 c.; kir-wis 75 c.; geras pjuktas 25 c.; anglakasėju lampos 5 c.; wi-sokio didumo lampu stiklai 5 c.; moteriszki kalnierių 5-10 c.; 25 kortepai ir 24 arkužai geresnės popėros po 5 c. tuzi-nas drapaniuniu adatu 1 c.; muilo brusas 1 c. Pirkinius nu-siuncziamo i wisas dalis szwieto, jei kas atsiniuczia piningus.

*NOVELTY STORE,
SHENANDOAH PA.*

Kromas perkraustytas į kitą wietą ant Main St

ŽIURĖKITE! REGĖKITE!
MUSU DIDELI BAIGIAMA JAU ISZPARDAWIMA
PUIKIAUSIU DRAPANU
DEL WYRU IR WAIKU
už mažesnę prekę ne kaip kasztuoja padarymas!
NEPRALEISKITE PROGOS, KUR GALITE
užcredyti 50 centu ant dorelo

Paminkite wietą!

M. ROHRHEIMER,
DRAPANU IR SKRYBELU KUPEZIS,
No. 11 N Main St Shenandoah Pa
W. A. ENGEL, Perdetinis.

Joseph S. Whitehouse

ADWOKATAS

RAISO NAMUOSE, E. Centre St. Shenandoah.

Dr. Adolph Himowicz,

213 N. High Street,
ADYNOS PRIEMIMO LIGONIC:
8 iki 9.30 priesz pietus.
5.30 iki 8 wakare. BALTIMORE, MD.

JOKUBO MATULO

KRAUTUWE WYNO, LIKIERIU, CIGARU.

Taip-gi atų parduodu kegemis.

Geriausias arėtkas gausi gallonais ir kwortomis.
NORTH MAIN STREET, SHENANDOAH PA

O'NEILL BROS.

parduoda naminius daigtus, ir tu pigiausiai wisame wals-
cziuje. Taip-gi turime sakrową skrynuoziu ir karstu (gra-
bu), kuriuos mės pigiaus padarome ir ant iszmokesczjo
duodame. Namuose Shanks O'NEILL BROS.
MAIN STREET SHENANDOAH PA.

MOTIEJUS MARCINKEWYCZIA

ant JARDIN st., artymais Coal st.

Laikau szancziszka dirbtuwe ir siuwu ant orderio czebatus
ir czewerykus kaip del didelų taip ir del wauku; priimu
nesziota apawa del sufojymo. Pigiaus darau ne kaip wisi
Szenandorio szauczjai. Ateikite pus mane, brohui lietuwi-
ninkai, o dziaugsitəsi ilgu dewedami mano daryta ap-
awala.

PAWASARIOP!

DIDELÉ KRAUTUWE PAWASARINIU DRA-
PANU, SZILKU ir graziu prancuziszku kartu-
nu ir materiju naujausiose spawose, su pagrazi-
nimais, sziaudinems grincziu iszkodems ir kle-
jonkėmis. Didziausias pnsirinkimas Mastiniu ir
Pagrazinimo taworu, koku tik norint, ant wisos
anglakasyklinės apigardos.

P. J. Monaghan,

28 S. Main St. SHENANDOAH PA.

LUDWIKAS LUTZ,

SKWAJERIS,

ant kampo Cherry ir Jardin St. Shenandoryje.

Wisokias prowas asz greitai ir teisingai
sudyju; lietuwininkai, szian eikite pas mane!

DOYDAS FAUST,

No. 120 South JARDIN ST., Shenandoah Pa
ra wyriusius ir seniausius agentas del ispirkimo no
nies ir del apsergejimo gywasczjo; reprezentawoja geria-
sius ir didziausias kompanijas. Lietuwininkai norėdami
apsisergėti no gywasczjo ir no ngmes atekite pas mane
ir. to jus nepasigailėsite.

CH. T. RICE,

22 East Centre St. SHENANDOAH PA.
Mano kromo laukytojai patys žino, kad asz atiduodu
riausia ir pigiausia durbą Szenandoryje. Parduodu laur-
kortes ant geriausių kompaniju akrotu; pinigais nusis-
czju pigiausiai ir tikrausiai, ir pinigai greicziaus ir pas-
ta wieta nueina ne kad per kitus siuncziami.

L. GOLDIN,

parduodu gerus aptaisus su liemenymis, su skwernais
palaidiniais aptaisus. Liemuo gerai pritinka. Kelines
m gduš platesnės. Geriausius aptaisus parduodu na
dorėlu, ka wertas yra \$ 20. Turu geriausias skr-
placznis, dugnais. Marszkiniai del wyru, drapanos
wauku, skraistes geriausios wisame meste; pokakli-
raikszcziiai labai pigus. Ateikite, pirkkite, o linksms
sweiki ilgai mano drapanas dewesite. L. GOLDIN.
11 SOUTH MAIN ST. SHENANDOAH PA.

KRAUCZISZKAS KROMAS

JONO MIELDAZIO.

Darau uniformas ir kitokias drapanas wisokiom mado
prekiu (czienia) yra nuderinama; drapanos ant orderio
Draugyseziu drapanas galima gauti wisokios mados. Wis
aptaisus yra padaromas geriansini.

6 E. CENTRE ST. SHENANDOAH PA.

Dr. J. W. McCauley

DAKTARAS & CHIRURGAS,

ant EAST OAK ST., SHENANDOAH PA
arti Operos Namu; buwesis d-ro Shadle office

ANT PARDAWIMO!

2 arklų, 1 didesnis wezimas, 2 mažesniu web-
mu, 2 didoku karu, 3 poros poriniu pakinktu
2 poros wieneriu pakinktu ir dwejos porines
gės, wiskas kaip nauja; taip-gi daigtai reikalng
del parsamdymo.

M. P. CONRY

Centre St., tarp gelzkeldwariu, Shenandoah Pa